

Buurtoverleg Vijzelgracht

16 september 2008, 19.00 uur

Maison Descartes, Vijzelgracht 2a, Amsterdam

Voorzitter: Peter Lankhorst

Verslag: Marlous Veldt (Notuleerservice Nederland)

Aanwezig: Johan Bosch, Job Cohen, Hoite Detmar, Tjeerd Herrema, Herman van Velsen en bewoners/ondernemers (zie presentielijst).

1. Opening

De **voorzitter** heet de bewoners welkom op deze tweede bijeenkomst over de verzakking van de huizen op de Vijzelgracht op woensdag 10 september 2008. Tijdens de vorige bijeenkomst waren het projectbureau en het College meer dan geschrokken. Men heeft toen geprobeerd om de bewoners te informeren en zal dit vanavond weer doen. Het College wordt vertegenwoordigd door wethouder Herrema. Verder zijn de heer Bosch, de heer Detmar en de heer Loermans er namens het projectbureau en de heer Van Velsen is er namens het Schadebureau.

Na deze introductie stelt de voorzitter zichzelf voor. Zijn naam is Peter Lankhorst en als onafhankelijk voorzitter probeert hij deze avond zo goed mogelijk te leiden en ervoor te zorgen dat gezegd wordt wat gezegd moet worden en dat iedereen zijn opmerkingen kan maken.

Om 17.30 uur is er een bijeenkomst geweest met de mensen van de betrokken panden, omdat het College het verstandig vond om een apart overleg te hebben met de mensen die uit hun huizen verdreven zijn. Het is de bedoeling dat nu dezelfde informatie gegeven wordt als tijdens die bijeenkomst.

Het is belangrijk dat de aanwezigen hun adres achterlaten, zodat zij de uitnodigingen voor dit soort bijeenkomsten kunnen ontvangen. Aan het einde van deze bijeenkomst zal bekeken worden hoe er verdergegaan wordt met dit soort overleggen. Worden ze bijvoorbeeld bij elkaar geroepen door het gemeentebestuur of het projectbureau? Er is ook gezegd dat bewoners aan de bel kunnen trekken als ze behoefte hebben aan een bijeenkomst. De voorzitter denkt echter dat de informatiestroom op dit moment in een voldoende hoog tempo loopt.

Vorige keer is er discussie geweest over de vraag of de pers erbij mocht zijn. Gisteren is er een persconferentie geweest en de voorzitter denkt dat het goed is om nu vrijuit met de bewoners te praten. Het is niet zo dat er iets in het geheim gebeurt vanavond, maar pers werkt vaak wel beperkend. De schrijvende pers is in dit opzicht iets anders dan pers die opnames maakt. Vorige keer is er trouwens een kleine opname gemaakt door AT5. Persoonlijk vindt de voorzitter dit niet erg, maar hij stelt voor om de bijeenkomst onder elkaar te houden. Het onderwerp is immers lastig genoeg.

Er was een time-out tot maandag. Het is nu dinsdag en dus is het goed om een stand van zaken te krijgen. De voorzitter vraagt de bewoners om hun vragen en opmerkingen op te sparen tot na de informatievoorzieningen. Voor de verslaglegging is het goed als zij hun naam zeggen.

2. College van burgemeester en wethouders

Wethouder **Herrema** zegt dat burgemeester Cohen ook nog komt. Wethouder Van Poelgeest is verhinderd, omdat hij vandaag twee kleine kinderen te verzorgen heeft en het was niet mogelijk om dit anders te organiseren. Hij had er wel graag bij willen zijn. De ombudsman was bij de bijeenkomst met de direct getroffen, maar kon nu helaas niet aanwezig zijn. Hij wil uiteraard weten wat er vanavond gezegd en gevraagd wordt. Als bewoners vragen of opmerkingen hebben, kunnen zij rechtstreeks contact met hem opnemen.

Na de verzakking van woensdag heeft de gemeente een time-out genomen om te kijken hoe het nu verder moet. Het College wilde alle vragen op papier te krijgen, zodat er antwoorden gezocht kunnen worden. Een aantal van de vragen zijn:

- Hoe heeft het kunnen gebeuren?

- Is er volgens het afgesproken herstelplan gewerkt?
- Zijn alle aanbevelingen opgevolgd?
- Zat er een gat in het proces dat heeft geleid tot deze verzakking?
- Wat was de feitelijke oorzaak?
- Hoe moet het nu verder? Met name aan deze vraag is de gemeente nog nauwelijks toegekomen.

De prioriteit van de gemeente lag en ligt nog steeds bij het goed opvangen van de mensen die uit hun huis zijn gehaald. Er wordt gezorgd dat zij in een hotel terecht kunnen. Nu duidelijk is dat het langere tijd gaat duren, wordt gezocht naar tijdelijke woonruimte. Hetzelfde geldt voor de ondernemers. De gemeente is hier druk mee bezig en het heeft de absolute prioriteit.

Er wordt ook gepraat met bewoners die hebben aangegeven dat ze van hun panden af willen, omdat ze in de toekomst niet deze last op hun schouders willen dragen. De wethouder kan nog niet uitweiden over de uitkomst van dit gesprek, maar het is wel belangrijk. Het College probeert ook een oplossing te vinden voor bewoners die zich niet veilig voelen terwijl hun huis wel veilig is verklaard. Bij het Schadebureau wordt hard gewerkt om goede afspraken te maken over voorschotten en andere zaken die nodig zijn.

Als eerste even een terugblik op het proces tot nu toe. Na de eerste verzakking heeft het projectbureau een voorstel gedaan voor de manier waarop men verder zou gaan. De dienst Milieu en Bouwtoezicht is verantwoordelijk voor het geven van toestemming om door te mogen gaan. Op veler verzoek heeft deze dienst gezegd dat ze dit niet zonder meer toestaat, maar dat ze een second opinion over het plan van het projectbureau Noord/Zuidlijn zou vragen. Deltares, een zeer deskundig bureau op dit gebied, is gevraagd om een second opinion en heeft een aantal aanbevelingen gedaan. Deze zijn uitgevoerd door het projectbureau. Vervolgens heeft professor Van Tol, van Deltares, gekeken of er voldoende gedaan is om toestemming te verlenen weer te gaan werken. Die toestemming is verleend.

De aanbevelingen zagen er als volgt uit:

- Het monitoringssysteem moet verbeterd worden. Met name de frequentie van aflezen moet hoger worden.
- De reeds verzakte panden moeten opgehoogd worden vanwege de stabiliteit. Zoals bekend is, is dit gebeurd.
- De hele wand moet gecontroleerd worden met een Texplormeting. Dit is het enige beschikbare systeem om de kwaliteit van de bouwput te meten.

Als bewoners hier meer gedetailleerde vragen over hebben, kunnen de deskundigen hier antwoord op geven. De media deden alsof ze het rapport hadden ontdekt, maar het is openbaar.

Vervolgens zijn er protocollen afgesproken voor de werkzaamheden om de verdachte voegen na te lopen. Op 4 september 2008 hebben alle betrokken partijen en experts overeenstemming bereikt over de te hanteren werkwijze. Het verslag hiervan is openbaar. Op 5 september 2008 heeft professor Van Tol ook toestemming gegeven. Het College heeft het nagekeken en dit traject is inderdaad doorlopen.

De tweede vraag is of de werkzaamheden zijn uitgevoerd. In deze fase zijn alle aanbevelingen opgevolgd. Dit heeft het College laten checken en laten bevestigen door professor Van Tol. Het Texploronderzoek is verricht. Op basis daarvan is het herstelplan verder ingevuld volgens de protocollen. Er loopt nog een onderzoek, maar tot nu toe zijn er ook geen berichten dat het herstelplan en de aanbevelingen niet zijn uitgevoerd zoals afgesproken.

Dan blijft de vraag naar de oorzaak over. Daar heeft de gemeente nog geen antwoord op. Er is een aantal beelden, maar deze zal de wethouder niet met de aanwezigen delen. Niet omdat hij dit niet wil, maar omdat het niet verantwoord is. Voor zover mogelijk, wil het College deze beelden door extra onderzoek bevestigd zien. Dan pas kan met zekerheid gezegd worden wat er aan de hand is geweest. Op het moment dat het gebeurde, waren er geen graafwerkzaamheden aan de gang, maar herstelwerkzaamheden. Er moet daarom extra onderzocht worden waarom dit mis ging. Daarna vraagt het College een expertteam van professor Van Tol om advies. De gemeente zal ook buitenlandse experts vragen om nogmaals te kijken of deze oorzaak een plausibele oorzaak is.

Wat betekent dit voor hoe het verder gaat bij de Vijzelgracht en het Rokin? Het Rokin en de Vijzelgracht zitten in dezelfde fase van afgraven. Daarom worden beide locaties betrokken in het vervolg. Op de Ceintuurbaan is men de zandlaag al gepasseerd en daarom is daar veel minder risico aanwezig. Om die

reden geldt deze aanpak niet voor de Ceintuurbaan, maar wel voor de Vijzelgracht en het Rokin.

Het College heeft geconstateerd dat er voorlopig geen graafwerkzaamheden kunnen worden verricht. Bij het Rokin wordt hetzelfde onderzoek uitgevoerd als bij Vijzelgracht is gedaan. Op basis daarvan wordt het verdere plan voor het Rokin vastgesteld. Dit zal minstens vier weken duren. Tot die tijd zijn er alleen absoluut noodzakelijke reparatiewerkzaamheden aan de orde.

Ook op de Vijzelgracht zijn alleen noodzakelijke reparatiewerkzaamheden aan de orde. De verdere herstelwerkzaamheden aan de voegen van station Vijzelgracht en graafwerkzaamheden zijn uitgesteld. Voordat er toestemming gegeven wordt voor de uitvoering van de herstelwerkzaamheden aan de voegen, wil het College weten op welke wijze dit adequaat kan worden uitgevoerd. Dit wordt bekeken met dezelfde experts. Verdergaan met de herstelwerkzaamheden aan de voegen en de graafwerkzaamheden zal vervolgens met de bewoners besproken worden.

Een aantal mensen heeft aangegeven dat de opvang in de eerste uren niet goed was. Er was te veel onduidelijkheid en mensen werden onheus bejegend, en dit trekt de gemeente zich aan. Het betekent ook dat het incidentenplan verbeterd moet worden, zodat de opvang ter plekke beter geregeld wordt. De gemeentelijke ombudsman deed al onderzoek naar het eerste incident en het College heeft hem ook gevraagd om te kijken naar de tweede verzakking. Hem is ook gevraagd om niet te wachten met het doen van aanbevelingen tot het tweede onderzoek is afgerond, zodat het College ze al kan betrekken bij de aanpak in de komende maanden.

Dit waren hoofdlijnen van de conclusies die het College op dit moment kan trekken. Op dit moment kan het College op veel vragen geen antwoord geven en voor zover er vertrouwen was, is dit enorm geschonden. De gemeente zal daarom zoeken naar 100% - en misschien wel 1000% - zekerheid voordat ze vervolgstappen kan nemen. De wethouder hoopt de volgende stappen met de bewoners te kunnen bespreken, inclusief de uitkomsten van alle onderzoeken die hij heeft genoemd.

3. Schadebureau

De heer **Van Velsen** heeft hier weinig aan toe te voegen. De wethouder heeft al gesproken over de prioriteit: de opvang en behandeling van benadeelden. Er is net een vergadering geweest met bekende gedupeerden, en de heer Van Velsen roept mensen op om zich bekend te maken als ze ook schade hebben of denken te hebben. In de vorige vergadering is gepraat over kleine incidenten, zoals gekraak of vallend gruis, die niet gemeld zijn het Schadebureau. Het Schadebureau heeft liever dat mensen dit soort zaken wel melden. Het neemt elke melding, met name schademeldingen, serieus en probeert er met de eigen kennis goed mee om te gaan. Als iemand in de nabijheid woont en verdachte dingen hoort of ziet, zoals vallend gruis en klemmende deuren: neem het serieus en meld het. Schadebehandeling is maatwerk. Hoewel het geen garantie is voor de uitkomst, spoort de heer Van Velsen de bewoners aan om hier gebruik van te maken.

3. Projectbureau Noord/Zuidlijn

Als eerste komt de heer **Bosch** aan het woord, de adjunct-directeur Techniek van het projectbureau Noord/Zuidlijn. Vorige keer hebben de bewoners een aantal vragen van technische aard gesteld. Deze kan hij nog niet allemaal volledig beantwoorden, maar de antwoorden die hij heeft, wil hij vanavond graag geven.

De eerste vraag was waar het lek exact zat. De lekkage is ontstaan in de voeg tussen paneel 69 en 70. Men wilde van ongeveer - 13 m naar - 16 m graven. Op grond van het plan van aanpak naar aanleiding van het eerste incident is men niet direct begonnen met het weghalen van alle grond. Er is een Texplormeting gedaan, op basis waarvan nauwkeurig is gekeken naar de voegen tussen de panelen. Uit deze meting is een aantal voegen naar voren gekomen die bij ontgraving extra aandacht vragen. Het wil niet zeggen dat daar per definitie iets serieus aan de hand is, maar het werkproces – in dit geval het graven – moet zo ingericht worden dat er gekeken wordt, er geconstateerd wordt dat het goed is en er pas daarna stevig wordt ontgraven.

Dit is exact wat het projectbureau die woensdag aan het doen was. Het had op dat moment twee voegen vrij gegraven op een manier waardoor er meteen grond tegenaan gezet kon worden als men iets tegen zou komen. Als er ongerechtigheden zouden zitten, zouden deze eerst verholpen worden en zou er daarna pas

gegraven worden. Er waren twee voegen gedaan en daar was niets aan de hand. Voeg nummer drie werd vrij gegraven en daar zag men een ongerechtigheid, waarvan op dit moment nauwkeurig wordt onderzocht wat het was. Er was voldoende aanleiding om reparaties uit te voeren en tijdens de reparatie, het aanbrenge van stalen platen, kwam er uit de tot op dat moment droge voeg tussen panelen 69 en 70 water. De heer Bosch hoeft de bewoners niet te vertellen wat dit betekend heeft, met name buiten de put. Op dit moment spitst het onderzoek zich toe op de vraag hoe het proces daar verlopen is en wat de oorzaak van het lek kan zijn geweest.

Er is ook gevraagd wat er daarna precies is gedaan. De heer Bosch zal zich beperken tot wat er binnen de bouwhekken is gebeurd, want de acties daarbuiten zijn al aan de orde geweest. Binnen de bouwhekken is conform het protocol meteen begonnen met eerst klei en daarna grond tegen de voeg aan te zetten. Toen dit onvoldoende bleek te zijn, heeft men grond van station Rokin aangevoerd. Tussentijds zijn er grote zandzakken naar beneden gegaan. Dit was allemaal bedoeld om gewicht tegen de voeg en de platen aan te brengen en uiteindelijk is men er op die manier in geslaagd om het stromend water tot staan te brengen. Het heeft wel enkele uren geduurd voordat men zover was.

Parallel daaraan is men begonnen met het repareren aan de buitenkant. Daarmee is men vrijwel direct begonnen, maar het heeft vrij lang geduurd.

Op dit moment wordt de put met rust gelaten. Er gebeurt niets in de put, behalve enige herstelwerkzaamheden aan panden 24 en 26. Daar is men bijna klaar mee. De put wordt 24 uur per dag intensief geïnspecteerd en men loopt de putten regelmatig langs. De putten staan in een status quo. Er wordt niets veranderd aan de belasting. De werkzaamheden gaan pas verder als aan allerlei randvoorwaarden voldaan is.

Buiten de put is met name stadsdeel Centrum bezig met de panden waar een grote zetting ontstaan is. Op dit moment wordt er een procedure gevolgd waarbij heel nauwkeurig wordt gekeken naar de veiligheid van mensen. Dit leidt ertoe dat het in de ogen van buitenstaanders veel sneller zou moeten, maar het heeft zijn tijd nodig. De panden worden doorberekend en gestut, en er worden kruisingen gezet. Dit is bedoeld om schade ontstaan door de verschuiving, die heeft geleid tot het verdwijnen van constructief draagvermogen, zodanig te herstellen dat het verantwoord is dat de dienstspecialisten het pand in kunnen. Dit zal enige tijd duren en de panden zullen de verschijning krijgen die panden 24 en 26 hebben.

De voorzitter geeft tenslotte het woord aan de heer Detmar, BLV- Coördinator van het projectbureau.

De heer **Detmar** heeft vorige keer een aantal vragen gekregen over meldingen. Waar kunnen bewoners terecht met hun melding van een incident? Er is op gewezen dat bewoners naar het shadebureau moeten komen als ze denken dat ze schade hebben. Daarnaast is er een centraal telefoonnummer voor alle overige zaken rond de Noord/Zuidlijn: 4704070. Daar kunnen bewoners ten alle tijden hun meldingen of opmerkingen kwijt. Deze worden door het projectbureau in behandeling genomen.

Verder is vorige keer veel gevraagd naar wat er gebeurt met de meldingen. Zijn er lijsten van? Ja, er zijn lijsten van. Het projectbureau bespreekt de meldingen altijd met het stadsdeel, omdat zij een deel van de zaken moet oplossen. De heer Detmar stelt voor om deze lijsten voortaan ook in de BCU met de bewoners en ondernemers te delen, zodat ze op de hoogte zijn van hoe het projectbureau omgaat met meldingen en eventuele klachten. Individuele meldingen worden uiteraard niet besproken, maar het projectbureau zal wel inzicht geven in het aantal meldingen die bij het Shadebureau binnenkomt. Bij het BCU zullen deze zaken bij elkaar worden gelegd. Op deze manier zijn de bewoners in ieder geval op de hoogte van de voortgang.

Een andere vraag die meerdere personen hebben gesteld, is wanneer de ventweg weer wordt vrijgegeven. Het zal duidelijk zijn dat dit een tijd zal duren. Bij panden 24 en 26 is de weg nog steeds gesloten. Het projectbureau hoopt wel dat de weg over ongeveer drie weken weer open kan voor voetgangers en fietsers, op het moment dat het optillen van de panden – wat nu vanuit de kuip gebeurt – gereed is en men toestemming heeft van het stadsdeel om de weg weer vrij te geven. De hoek tussen de Eerste en Tweede Weteringdwarstraat zal langere tijd gesloten blijven. Op korte termijn zal het projectbureau zich met het stadsdeel en de politie buigen over hoe de verkeerscirculatie de komende tijd goed geregeld kan worden. Het is immers belangrijk dat mensen goed hun weg kunnen vinden.

Het had niet zozeer met deze verzakking te maken, maar vorige keer waren er ook een aantal klachten over stoeptegels die overal los liggen. Iemand was gevallen en had zijn heup gebroken. Het stadsdeel probeert

dit zo veel mogelijk bij te houden. Er is nu afgesproken dat men op korte termijn een schouw gaat houden. Dit betekent dat men met een groep gaat rondlopen om aan te wijzen wat er niet goed is en dat er daarna afspraken gemaakt worden over wie het opknapt. Bewoners die willen meelopen, kunnen zich na afloop melden bij de heer Detmar. Er is nog geen datum geprikt. Als de heer Detmar de namen doorkrijgt, maakt hij in overleg een afspraak.

Tot slot was er een vraag over de stank die her en der voorkwam. Zoals hij vorige keer heeft aangegeven, heeft de heer Detmar de opdracht neergelegd bij Waternet. In het verleden heeft Waternet al onderzoek gedaan, maar de heer Detmar heeft hen gevraagd om hier nogmaals naar te kijken. Misschien hebben mensen al gezien dat er op de brug rioleringsbuizen liggen. Komende week gaat Waternet over de straat een buis neerleggen. Niet alleen de panden zijn verzakt, maar in de ondergrond is ook de leiding verzakt. Op dit moment is er geen risico dat deze scheurt, maar Waternet wil alvast een noodleiding op maaiveld hebben klaarliggen voor het geval er wel iets met deze rioolleiding gebeurt. Dan kunnen ze direct overschakelen en kan het riool blijven functioneren.

4. Vragen

De **voorzitter** vraagt of er vragen of opmerkingen zijn.

De heer **Van Huisstee** heeft een aantal zaken bekeken naar aanleiding van wat er vorige keer gebeurd is. Toen het eerste incident was geweest, hoorden de bewoners dat er vier verdachte voegen waren. Het Deltaresrapport spreekt van negen. Is dat er uitgekomen door de Texplortechneek?

De heer **Bosch** antwoordt dat er veel meer is gedaan dan de Texplormetingen. Van alle diepwandpanelen is er een scan geweest hoe deze tot stand zijn gekomen. Daar zijn allemaal registraties van. Die zijn nagelopen en er is met mensen gesproken. Op basis daarvan heeft Deltares in het eerste rapport gezegd dat er vier plekken zaten. Daarna is er Texplor gebruikt en is er een aantal andere plekken gevonden.

De heer **Van Huisstee** vraagt of de voeg die nu is gaan lekken, bij die verdachte plekken hoort.

De heer **Bosch** zegt dat dit niet zo is.

De heer **Van Huisstee** vraagt of hij daaruit mag concluderen dat er over het hele stuk 270 keer een potentieel gevaar zit, want er zitten 270 voegen in de bouwkuip.

De heer **Bosch** zou graag willen antwoorden, maar zorgvuldigheid gebiedt dat er gewacht moet worden op wat er uit al deze onderzoeken komt.

De heer **Van Huisstee** vindt dit een veelzeggend antwoord.

Wethouder **Herrema** zegt dat dit onderzoek ook voor het Rokin gedaan gaat worden. De meting levert niet altijd eenduidige informatie op, maar geeft wel aan welke voegen extra bekeken moeten worden. Dat is wat hier gebeurd is. De voeg moest extra bekeken worden en dat gebeurde, maar ondertussen gebeurde wat net verteld is. Het onderzoek heeft dus zin, want het geeft extra informatie over welke plekken mogelijk verdacht zijn.

De heer **Bloemers** heeft vorige keer gemeld dat hij vallend gruis hoort en dat zijn deuren klemmen. Dit gaat nog steeds verder. Hij ziet nu een scheur tussen het huis van zijn buurman en zijn eigen huis. Onderaan is deze 1 cm en naar boven, ongeveer 8 m hoger, eindigt deze op ongeveer 5 cm. De heer Bloemers is alleen, maar hij denkt dat hij kan concluderen dat ook zijn pand verzakt. Het is het zevende pand achter de Vijzelgracht en het gaat eigenlijk om zes panden aan elkaar. Met zijn boerenverstand denkt de heer Bloemers dat het hele blok aan het kantelen is en dat zijn huis loslaat van het huis van zijn buurman. Hij vindt dit een serieuze verzakking. Er gebeuren dingen onder de grond die het huis beïnvloeden. Er wordt gepraat over de vier of vijf verzakte panden aan de Vijzelgracht, maar daarachter gebeurt dus ook iets. De heer Bloemers vraagt of de gemeente dit weet. Geeft het monitorsysteem dit weer? En wat kan hij hiermee doen?

De heer **Van Velsen** heeft in de vorige vergadering gehoord wat er speelt van de buurman aan de andere kant, op nummer 68a. Hij heeft begrepen dat dit is gemeld bij stadsdeel Centrum en dat er inspecteurs zijn

langsgeweest. Zijn plan is om contact met de bewoners op te nemen en de schade op te nemen. Het zegt niets over oorzaak, maar het monitorsysteem geeft wel goed weer welke veranderingen er op lange termijn optreden. Normaal gesproken gaat het Schadebureau bij een melding eerst de schade inventariseren en als daartoe aanleiding bestaat, wordt een schade-expert uitgenodigd om te bekijken wat de schade is en hoe deze is ontstaan. Dan wordt dit betrokken bij de informatie van het monitoringssysteem.

De heer **Bosch** zegt dat het pand wordt gemonitord. Er wordt gemeten in een veel groter gebied dan direct om de put.

De heer **Van Velsen** zegt dat vorige keer ook in een breder gebied dan alleen rondom 24/26 sonderingen zijn gemaakt om vast te stellen hoe groot de invloed is geweest. Hij stelt voor dat dit deze keer weer gebeurt.

De heer **Van Huisstee** neemt aan dat dit al gebeurd is.

De heer **Van Velsen** zegt dat er met sonderingen in een cirkel gewerkt wordt. Men begint dicht bij de put. Daarna gaat men verder kijken en op een gegeven moment stelt men vast wat het is geweest. Dit proces heeft tijd nodig en loopt. Men is er wel mee bezig.

De heer **Van Huisstee** vraagt welk beeld dit oplevert.

De heer **Bosch** heeft dit nog niet.

Een **bewoonster** dacht dat het monitorsysteem bedoeld was om iets te meten waarop de gemeente kan reageren, maar het lijkt dat het de andere kant uit werkt. De bewoners geven aan dat er iets gebeurt en dan gaat de gemeente kijken op het monitorsysteem.

De heer **Van Velsen** zegt dat alle bewoners en eigenaren na de vorige keer een statusrapport hebben gekregen van wat er in de afgelopen periode is gebeurd met de panden. Maar als er op de monitor iets te zien is, betekent dit niet automatisch dat er schade is. Daarvoor is het Schadebureau afhankelijk van de voeding uit de wijk. De bewoners zien de schade en worden derhalve verzocht om die te melden.

De **bewoonster** ging ervan uit dat het meetsignaal daarvoor is. Het monitorsysteem moet toch laten zien of er iets verzakt?

De heer **Van Velsen** zegt dat er aan het monitorsysteem wel te zien is of iets zakt, maar niet te zien is of er schade is.

De **bewoonster** vindt dat het monitoringssysteem dan geen zin heeft.

Een andere **bewoonster** hoort de heer Van Velsen praten over schade, maar de aanwezige bewoners zitten voor de schade. Als simpele burgers stellen zij zich dit monitorsysteem voor als iemand die aan een hartmachine ligt en waar iemand naast zit om op te letten op wat er gebeurt. Maar dat is dus niet zo. De gemeente reageert pas als iemand zegt dat hij een hartaanval heeft.

De heer **Bosch** antwoordt dat dit niet zo is. Het systeem monitort. Het meet een keer per uur en in dit gebied stuurt het een keer per twee uur de resultaten naar de centrale computer. In deze computer worden deze metingen vergeleken met de vorige metingen en wordt bekeken of er iets te zien is. Als het systeem boven bepaalde waardes komt, wordt er automatisch een signaal gestuurd naar de mensen van het systeem. Zij krijgen dit bericht op de telefoon.

Een **bewoonster** zegt dat ze iedere keer te laat zijn.

Een andere **bewoonster** stelt voor om de parameters bij te stellen.

De heer **Bosch** antwoordt dat deze zijn bijgesteld.

De **voorzitter** vraagt of het projectbureau het op de monitor kan zien als het niet goed is. Dat is immers het doel van een monitoringssysteem.

De heer **Bloemers** zegt dat het niet gaat om een scheur in een wand. Zijn hele huis van 11 m diep en 12 m

hoog wordt verwijderd van het huis van zijn burens. Hij heeft een eigen monitorsysteem, namelijk een liniaal. Daarmee heeft hij gemeten dat de scheur de dag na de verzakking 1 centimeter was en nu is hij 1,2 centimeter. Dus er vinden nog steeds processen in de grond plaats die zijn huis verwijderen van dat van zijn buurman. Het is dus iets meer dan vallend gruis of een klemmende deur. Hij had verwacht dat dit zou worden gemonitord. Zijn vraag is of de bewoners nu inzicht krijgen in het monitorsysteem.

Wethouder **Herrema** antwoordt dat vorige keer voor mensen rapporten zijn gemaakt over de situatie van hun huis. Het is een hele klus, maar het lijkt hem verstandig dat mensen die dit soort signalen geven, hun eigen rapport kunnen inzien, zodat op basis daarvan gekeken kan worden wat er aan de hand is. Hij denkt dat het goed is om na afloop de gegevens van de heer Bloemers goed te registreren, zodat er antwoorden kunnen worden gegeven over wat het systeem vertelt.

Burgemeester **Cohen** denkt dat er drie dingen spelen:

- De schade. Daarin zijn de aanwezigen op dit moment nog niet geïnteresseerd.
- Wordt er gemonitord? Het antwoord is ja. Wat zijn de resultaten? Het antwoord is dat dit nog niet bekend is. Dan blijft de vraag wanneer dit wel bekend is.
- Wat wordt eraan gedaan?

De **bewoonster** van nummer 60 heeft vandaag gebeld en op de monitor was niets te zien. Die stond op 0 tot 0,5.

Een **bewoonster** wil weten wanneer het gevaarlijk wordt. Er wonen ook mensen in de huizen.

De heer **Van Huisstee** vraagt of het mogelijk is dat er schade optreedt zonder dat er sprake is van zichtbare zettingen, of omgekeerd.

Een **bewoonster** zegt dat dit al twee keer gebeurd is.

De heer **Van Velsen** begrijpt de onrust, maar dit strookt niet met de ervaringen van het Schadebureau, dat inmiddels acht jaar bestaat.

Een **bewoonster** zegt dat niets van deze situatie strookt met de ervaringen. Voor de bewoners is alles nieuw.

De heer **Bloemers** begrijpt dat er veel misverstanden zijn over het monitorsysteem. Het systeem kan hele langzame zettingen constateren van een millimeter per maand en na een jaar kan men constateren dat er een centimeter verdwenen is. Dit kan heel nuttig zijn, maar voor dit soort calamiteiten is het systeem volstrekt zinloos. Daar gaat het niet om, want dat begrijpt iedereen. Maar halverwege de Eerste Weteringdwarsstraat, een stuk verderop, zou je verwachten dat het systeem enige zetting laat zien als iemand schade ziet. Het is vreemd als dat niet zo is, want dan treedt er kennelijk schade op terwijl er geen sprake is van zetting. Dat vergt onderzoek. Anders wordt straks gezegd dat mensen geen schade hebben, omdat er niets is verzakt. Hij vindt dat de gemeente onder ogen moet zien dat er schade optreedt zonder dat er zichtbare zetting is.

Als hij een melding krijgt, krijgt de heer **Van Velsen** de gegevens van het projectbureau. Maar daarnaast kijkt hij naar de werkzaamheden die hebben plaatsgevonden, wanneer het speelde en andere zaken die logischerwijze te maken hebben met een melding. Maar de heer Van Velsen heeft nog niet meegemaakt dat een pand beschadigd is terwijl het systeem niets aangeeft.

De heer **Van Huisstee** zegt dat de heer Van Velsen het zeker had geweten als er zes of zeven panden zetting vertonen. Maar dat is niet het geval, en daaruit blijkt dat er niets is geconstateerd. Dat roept dus vragen op over de schade. Het vraagt om grondig onderzoek.

Een **bewoonster** heeft een vraag over de termijn van de nawerkingen. Daarover is niets bekend. Op 30 juni 2008 heeft ze het projectbureau en het Schadebureau een brief gestuurd, maar ze heeft nog steeds geen antwoord. Ze heeft een vraag gesteld over de veiligheid in de bouwput, maar de vraag kon niet beantwoord worden. Het is haar een raadsel hoe men de put veilig kan verklaren als het Schadebureau een vraag van een leek niet kan beantwoorden.

Ze zou het misschien kunnen begrijpen als ze meer zou horen over het ontstane gat. Van de heer Bosch

heeft ze begrepen dat dit is geconstateerd op moment dat het water erdoorheen kwam en toen is direct werk gestart om het gat te dichten. Ze heeft begrepen dat dit behoorlijk wat moeite heeft gekost. Ze krijgt het idee dat er geen schade was geweest als gat gauw gedicht was. En zeker niet in de orde van grootte die er nu is en wellicht nog komt. Tot in de volgende dag heeft het moeite gekost om het gat dicht te krijgen.

De vraag die de bewoonster heeft gesteld, was als volgt. Er zaten vier zwakke plekken op ongeveer 12 m diepte. Bij het gat bij 24/26 zat men er net een meter onder en dus kon men er aarde tegenaan schuiven. Maar stel dat er weer een gat ontstaat op 12 m, terwijl er op 30 m diepte gewerkt wordt. Hoe wordt het gat dan dichtgemaakt? Ze verwacht dat in dat geval de hele wijk rond de Vijzelgracht plat ligt. Op deze vraag heeft ze nog geen antwoord gekregen, maar de put is wel veilig verklaard.

Wethouder **Herrema** zegt dat een bewoner die een brief stuurt een fatsoenlijk antwoord moet krijgen. Ook als er geen antwoord op de vraag is. Als dit niet gebeurt is, biedt hij daarvoor zijn verontschuldigen aan. Een aantal van deze vragen heeft de gemeente ook nog steeds. Het projectbureau heeft een voorstel gedaan voor de aanpak van de put. Vervolgens heeft dienst Milieu en Bouwtoezicht een second opinion gevraagd aan het bureau dat op dit vlak alle deskundigheid heeft om te beoordelen of dit adequaat is. Vervolgens zijn de aanbevelingen van professor Van Tol opgevolgd. Het College heeft dit gecheckt en professor Van Tol heeft dit gisteren bevestigd. Hij heeft zich ook akkoord verklaard met de manier waarop dit is aangepakt. Dat dit niet adequaat was, is de reden dat iedereen hier zit. Daarom zijn er nog veel vragen over waar er toestemming is gegeven voor een aanpak zonder dat dit het verwachte resultaat heeft gehad.

De **bewoonster** vraagt of het projectbureau zo secuur is geweest om deze vraag van een leek door te geven aan de dienst Milieu en Bouwtoezicht en professor Van Tol. Hebben die mensen desondanks het sein veilig gegeven? Ze kan zich voorstellen dat deze vraag niet is gekomen bij de mensen die daarvoor verantwoordelijk zijn.

Wethouder **Herrema** zal uitzoeken wat er met haar brief is gebeurd.

De heer **Van Huisstee** vindt het een interessante vraag. Men kan er niet zomaar zand tegenaan gooien als er op 12 m een lek is, terwijl men op 30 m diep zit.

Een **bewoonster** vraagt wat het monitoringsysteem in de bouwput is. Loopt er eens in het uur of eens in de twee uur een mannetje langs? Checkt iemand om de tien minuten alle wanden?

De heer **Bosch** antwoordt dat als men aan het graven is en kan zien dat de voeg dicht is, deze dicht blijft. Als te zien is dat er iets met de voeg aan de hand is, wordt er op die diepte iets aan gedaan. Dat is een van de beginselen van het protocol. Op deze manier is op de Ceintuurbaan tot op grote diepte gegraven. Daar waren ook kleine plekkjes. Dat zijn zaken die relatief gebruikelijk zijn, ook bij dit soort grote wanden. De wanden zijn behoorlijk dik en kunnen behoorlijk wat hebben. Pas als de reparaties zijn uitgevoerd, gaat men naar beneden. Het is dus niet zo dat men iets over het hoofd gezien heeft op 12 m als men al op 30 m is. Op de Vijzelgracht en het Rokin wordt er nu gewerkt eerste zandlaag. Die is heel watervoerend en als er daar een lek is, heeft dat grote consequenties.

De **bewoonster** vroeg iets anders. Ze had het over de vier zwakke plekken van de vorige keer. Die hoort het projectbureau opgelost te hebben. Er was deze keer geen voegplank en aan de buitenkant was niets gedaan. Nu is er bij de zwakke plek ook wat aan de binnenkant gedaan, maar er moet een noodplan zijn voor het geval de zwakke plekken op 11 m hoogte het toch begeven. Hoe krijgt men dat gat dicht als men op 30 m zit, ook al is het op goede grond? Er is geen noodplan en daarom is het voor de bewoners niet veilig.

De **voorzitter** zegt dat de heer Bosch zegt dat er boven geen risico meer is als men de 30 m gehaald heeft. Het is een verregerende uitspraak, maar dat zegt hij.

En de **bewoonster** gelooft dit niet.

De heer **Wildschut** woont op nummer 72, om de hoek. Zijn huiskamer is op de Vijzelgracht. Hij voelt zich als huurder ondergesneeuwd. Niemand praat over de overlast. Vrachtwagens komen bij hem bijna naar binnen. Hij kan er niet overheen kijken. Hij heeft het opgenomen en men gelooft niet wat voor overlast dat geeft. Hij moet de hele dag aankijken tegen vrachtwagens die af en aan rijden en wil weten of hier iets aan gedaan wordt. Hij moet eerlijk zeggen dat er zondagmorgen iemand bij hem is geweest om hier aandacht aan te besteden, maar hij wil dit toch naar voren brengen.

De heer **Van Velsen** wil niet beweren dat geld alles oplost, maar de bijdrageregeling voor bewoners wordt herzien. De heer Van Velsen denkt aan een groter bedrag voor een aantal woningen met ramen aan de bouwplaats.

De heer **Wildschut** heeft niet alleen last van de bouw van de Noord/Zuidlijn, maar ook van het verkeer aan de zijkant, waar zijn slaapkamer is. Hij wordt er helemaal gek van.

De heer **Detmar** zegt dat zijn collega Richard Koenders zondag bij de heer Wildschut is geweest. Over het algemeen probeert men zo goed mogelijke afspraken te maken met de omgeving over waar wordt gewerkt, aantallen transporten, hoe de wagens rijden, et cetera. Maar de bewoners kunnen zich voorstellen dat in deze situatie alles op alles wordt gesteld om de panden zeker te stellen. Zodra het enigszins kan, in de fase dat er gewerkt wordt aan het herstelpand, worden er weer afspraken gemaakt over transporten.

De heer **De Vries** woont op Vijzelgracht 63. Hij heeft afgelopen donderdag een vraag gesteld, waarop hij nog geen adequaat antwoord heeft gehad. Hij voelt zich onveilig door het feit dat de verzakkingen tegelijkertijd door de bewoners en de monitoren zijn geconstateerd. Hoe is het mogelijk dat de ramen en deuren dezelfde monitorwaarde hebben als de monitoren op het pand?

Wethouder **Herrema** is geen deskundige, maar deze keer was hetzelfde te zien als vorige keer. Het monitorsysteem zegt wel iets, maar heeft de verzakking niet kunnen voorkomen of voorspellen. Net als de eerste keer ging het zo snel dat de verzakking toch doorzette. Het monitorsysteem kan dit soort snelle verzakkingen dus niet voorspellen of voorkomen. Als het werk verder gaat, moet daar een goed antwoord op komen.

De **voorzitter** verzamelt een aantal vragen.

Een **bewoner** vraagt waarom het zo lang duurde voordat het gat dicht was. Waarom was het zo moeilijk? Want de tijdsduur is natuurlijk bepalend voor de schade.

Een **bewoonster** wil meer weten over de andere zwakke plekken en hoe er in de bouwput gemonitord wordt. Hoe veilig is ze in haar huis? Ze vraagt zich af hoeveel panden men bereid is op te offeren.

Een bewoner vraagt om een financiële uitspraak over de schade en een politieke uitspraak van de wethouder. Hoe wordt er omgegaan met de waardevermindering van de huizen in de Eerste Weteringdwarsstraat als ze verkocht worden?

Een **bewoonster** hoorde wethouder Herrema zeggen dat de bewoners zullen begrijpen dat de gemeente niet verder gaat dan wanneer ze 100% of zelfs 1000% zekerheid hebben. Ze is ervan overtuigd dat zijn voorgangers precies dezelfde opmerking gemaakt hebben bij de start van de metro. Toen was men helemaal overtuigd van de veiligheid. Na de eerste verzakkingen is dit opnieuw gezegd door allerlei experts, die blijikbaar niet eens geconsulteerd zijn. De bewoonster denkt dat er geen experts meer zijn om vragen aan te stellen, want iedereen heeft zijn mening al gegeven, maar toch blijken er steeds nieuwe mensen te zijn waar men vragen aan kan stellen. De bewoners krijgen steeds technische antwoorden. Op de techniek kunnen ze vertrouwen, alles gaat goed. Maar de techniek is wat de bewoners keer op keer in de steek laat. Het is daarom heel vervelend om te horen dat de bewoners er gerust op moeten zijn dat de gemeente pas doorgaat als er 100% of zelfs 1000% zekerheid is.

De heer **Fruiten** woont op Tweede Weteringdwarsstraat 66, 30 m van de Vijzelgracht. Hij krijgt de indruk dat iedereen zich concentreert op hoe de put waterdicht gehouden kan worden. Is het niet beter om te stellen dat de put niet waterdicht gehouden kan worden en om preventieve maatregelen te nemen? Is het geen optie om het hele tracé vanaf het station aan beide kanten te injecteren, zodat de panden stabiel zijn als er een lek ontstaat? Een andere optie is om alle voegen preventief aan de buitenkant dicht te zetten. De gemeente kan alle tijd gebruiken om met steeds meer deskundigen terug te kijken naar wat er precies gebeurd is, maar is het niet veel beter om de zaak preventief aan te pakken en op die manier ervoor te zorgen dat het niet meer kan gebeuren?

De heer **Van Huisstee** zegt dat deze vraag eerder is gesteld op een BCU naar aanleiding van het eerste incident. Waarom pakt de gemeente het niet preventief aan?

Een **bewoonster** hoort mensen alleen praten over de diepwand aan de westzijde, maar hoe zit het met de wand aan de oostzijde? Ze wil dat het volgende meegenomen wordt in de beoordeling van de kwestie. Het project heeft inmiddels veel tijd gekost en de bewoners horen niet anders dan tijd is geld. De bewoonster vraagt of de klus aan de oostzijde zijn tijd gekregen heeft, maar dat dit te duur was. Zou het kunnen dat men dacht dat het aan de westzijde vlotter zou kunnen en dat de wand slordiger is aangelegd? Ook het projectbureau en gemeente worden steeds onder druk gezet met het geldargument. Het project is al weer vier jaar uitgelopen en tijd is geld. Dat soort redeneringen gaan meestal ten koste van kwaliteit van het werk.

De heer **Van Velsen** heeft de vraag genoteerd over de waardevermindering van panden. De bewoners hebben in de krant kunnen lezen dat de gemeente bereidheid toont om ernstig beschadigde panden over te nemen. Dit is geen actie die van tevoren is bedacht en de heer Van Velsen weet niet of het gaat lukken, maar het Schadebureau is ermee bezig. Andere gevallen zijn de panden die niet beschadigd zijn. Er is een verordening opgesteld die Nadeelcompensatie van planschade heet. In die verordening staat een bepaling die gaat over verkoop ten tijde van aanlegwerkzaamheden en de schade die eigenaren daardoor lijden. Als bewoners vragen over deze bepaling hebben, kunnen ze langskomen voor uitleg. Er is een schadecommissie om de schade vast te stellen, die als het goed is voldoende deskundigheid heeft om dit te beoordelen. Het idee is dat de gemeente de adviezen van deze commissie opvolgt.

De heer **Bosch** is gevraagd wat er aan beveiliging in de put wordt gedaan. Het projectbureau is begonnen met schouw om elke twee uur. Deze is heel snel teruggebracht naar een schouw elk uur en op dit moment loopt er iemand dag en nacht rond in de bouwput.

Een **bewoonster** vraagt of het gat plotseling begon te zweten en openbrak, nadat de man net was langs gelopen. Hoe moet ze zich dit voorstellen?

De heer **Bosch** kan hier een verhaal over vertellen, maar hij heeft niet het gevoel dat dit zal overkomen. In simpele termen heeft de put een status quo. De put is tot een bepaalde diepte uitgegraven en tijdens het graven zijn alle voegen schoongemaakt. Als er ongerechtigheden waren, zijn deze gerepareerd. Over het algemeen zijn dat reparaties die aan de buitenkant of van binnenuit aan de buitenkant gedaan zijn. Als er verder niet gegraven wordt, verandert er niets aan de waterstand en de belasting. Dan is de put in status quo. Als er dan nog iets te zien is, zijn dat rustige plekken die niet van het ene op het andere moment rare gedragingen gaan vertonen. Nu worden de putten permanent nagekeken, omdat de bewoners en de gemeente ontzettend geschrokken zijn en alle initiatieven willen mobiliseren om enige problemen voor te zijn. Men wil de put de komende weken continu bekijken, want het zal het projectbureau niet weer gebeuren.

De heer Bosch moet de bewoners echter teleurstellen over hun voorstel om voor de hele wand de preventieve maatregelen te nemen die er bij de Munttoren, panden 24 en 26 en een aantal andere projecten gelden. Die bieden namelijk geen soelaas als er een lekkage is, zoals bij deze twee calamiteiten. Het beschermt de fundering niet, want het opkrikken gaat niet snel genoeg. De bewoners hebben een aantal ideeën genoemd. Deze zaken gaan ook bij andere mensen door het hoofd en maken deel uit van het bekijken op welke manier de gemeente het beste kan doorgaan en het snelst herstel in het vertrouwen in het project opleveren. Daar is tijd voor nodig, want het moet zorgvuldig gebeuren. Maar veel van wat er genoemd is, gaat door de hoofden van diverse mensen.

Een **bewoonster** hoorde de heer Bosch praten over andere zwakke plekken bij de andere bouwputten. Wat moet ze zich daarbij voorstellen? Zijn dat zwakke plekken die hier ook kunnen komen? Zijn het dezelfde zwakke plekken?

De heer **Detmar** zegt dat de problemen die het projectbureau hier heeft gehad, niet ergens anders spelen. Problemen met de voegplank hebben zich wel op andere plaatsen voorgedaan en daarvoor zijn aan de buitenkant maatregelen genomen. Hij denkt dat de vraag algemener is. Kunnen er niet veel meer preventieve maatregelen genomen worden? Wat er bij de Munt gebeurt, is technisch iets heel anders. Maar misschien zijn er andere maatregelen te nemen, zoals het op voorhand alle voegen aan de buitenkant injecteren. Tegen deze vraag loopt het projectbureau nu natuurlijk aan. Er lag een pakket maatregelen dat door iedereen is bekeken op grond waarvan men zei dat men weer aan de slag kon, maar na een dag kwam het water weer naar binnen, terwijl men bezig was met een voeg. Nu vraagt het projectbureau zich af wat het moet doen om weer veilig door te werken. Er moet een scala aan maatregelen bekeken worden. Dit kan ook betekenen dat het projectbureau meer kijkt naar preventieve maatregelen, maar daarvoor moet eerst het onderzoek en de adviezen van de Nederlands en buitenlandse experts afgewacht worden.

De **bewoonster** vraagt wat voor problemen er waren.

De heer **Detmar** weet niet op welke specifieke problemen ze doelt.

Wethouder **Herrema** antwoordt dat een bouwput bestaat uit wanden plus de voegen. Op de Vijzelgracht waren er voegplanken in blijven zitten en er was er eentje op het Rokin. Daarom worden deze twee stations met elkaar vergeleken. Bovendien zitten de beide stations in dezelfde fase van afgraven. Daarom wordt de hele meetmethode die hier gebruikt is, ook daar toegepast.

De **bewoonster** heeft het over iets anders.

De heer **Cohen** zal proberen het uit te leggen. Als ze het antwoord daarna nog niet begrijpt, moet ze haar vraag nog een keer uitleggen. Op de Vijzelgracht zaten de planken. Daarvoor was een oplossing gevonden. Tegelijkertijd is door de Texplormeting naar voren gekomen dat er nog andere zwakke plekken waren; de zogenaamde zweetplekken. Daarvoor was een oplossing gezocht, waarvan men dacht dat deze zou werken. Desalniettemin ging het mis op een andere manier dan gedacht werd. Toen is beseft dat als dit hier kan gebeuren en er ergens anders een vergelijkbare situatie is, dit opgelost moet worden. Op het Rokin kunnen deze problemen zich ook voordoen, want daar is men even ver met het afgraven. Daar was het onderzoek naar zweetvoegen niet gedaan en dat gaat nu wel gebeuren. Bij de Ceintuurbaan is dit ook voorgekomen, maar daar hoeft geen onderzoek gedaan te worden. Men is daar al verder en de problemen doen zich daar niet meer voor.

Dit is wat de **bewoonster** wilde horen.

Wethouder **Herrema** zegt dat deze fout is gemaakt tijdens een project van de gemeente. Dit betekent dat de gemeente aanspreekbaar is op de gevolgen en dat de gemeente in gesprek gaat met de bewoners en eigenaren van verzakte panden. Het College voelt zich verantwoordelijk voor het vinden van een goede oplossing. Dit betekent niet dat iedereen moet verkopen, maar de gemeente gaat het gesprek wel aan. Samen met het Ontwikkelingsbedrijf en de eigenaren zal hierover gepraat worden.

De wethouder komt terug op de 100% tot 1000% zekerheid om te voorkomen dat er misverstanden ontstaan. Hij geeft niet gezegd 100% garantie dat er niets gaat gebeuren, hoe graag hij dit ook wil. Hij bedoelt dat de gemeente 1000% zekerheid wil hebben dat alles gedaan is om de juiste vervolgstappen te zetten voordat er begonnen wordt met werken. Hij denkt inderdaad dat de preventieve kant een veel belangrijker rol moet gaan spelen in het project en hij denkt dat preventieve maatregelen een belangrijke rol krijgen in de oplossing die nu gezocht wordt. Hij kan echter niet zeggen wat dit betekent in maatregelen. Daarvoor heeft hij deskundigen nodig.

De wethouder wil ook 1000% zeker zijn dat alle maatregelen klaarstaan om calamiteiten aan te pakken, mochten er onverhoopt nieuwe problemen optreden. Voor een project als dit kan de wethouder geen 100% garantie afgeven, maar wel de zekerheid dat de gemeente alles gedaan heeft om goede en verantwoorde keuzes te maken. Laat helder zijn dat er niets gaat gebeuren, zolang de gemeente daarvan niet overtuigd is.

Natuurlijk stuurt de gemeente op tijd en geld. De wethouder heeft niet voor niets de afgelopen twee jaar gezegd dat men af moet van het optimisme waarmee men begonnen is. Daarvoor is helemaal geen reden. De enige manier om dit project af te ronden, is met een realistische planning in tijd en geld. Als dat betekent dat er meer tijd en geld moet worden uitgetrokken voor dit probleem, dan moet dat. De wethouder is niet van de generatie die stopt en de put dempt. Nee, er moeten verantwoorde oplossingen komen.

Een **bewoonster** vraagt of er vanwege de kosten beknibbeld is op de veiligheid.

Wethouder **Herrema** antwoordt dat dit een schijn tegenstelling is. Als nu niet gedaan wordt wat nodig is om het project veilig voort te zetten, wordt het alleen maar duurder. De tegenstelling is dus niet geld en veiligheid. Veiligheid gaat voor alles. Als er nog een keer iets gebeurt, gaat het de gemeente en dus de Amsterdammers alleen maar meer geld kosten. De bewoners mag van het gemeentebestuur vragen dat de zekerheid er is dat het er alles aan doet. Het is niet zo dat er snel is begonnen vanwege geldredenen.

Natuurlijk valt het op dat alle problemen op dit moment aan de westkant zitten. Niet alleen het College, maar ook het projectbureau vraagt zich af hoe dit mogelijk is. Wat is er mis aan de westkant waardoor het zo

gebeurt? Heeft het iets te maken met de kwaliteitswaarborgen die zijn genomen voor deze wand? Ook dat wordt onderzocht. Als daar fouten zijn gemaakt, zou dit een plausibele verklaring zijn. Het mag niet zo zijn dat de oostkant kwaliteit heeft en er om geldredenen aan de westkant een andere kwaliteit geldt. Er liggen kwaliteitswaarborgen voor elke wand en die moeten worden nagekomen. Daarom wil de wethouder heldere antwoorden op de vraag of hier kwaliteit geleverd is. Als dat niet zo is, heeft de gemeente een mogelijk antwoord. Men is bezig om de geboortecertificaten van alle diepwanden door te nemen om te kijken of er gekke dingen zijn gebeurd die een verklaring kunnen geven voor wat er aan de hand is.

De gemeente houdt veel opties over hoe het nu verder moet. Ermee stoppen is daar niet een van. De technische maatregelen die genoemd zijn, zijn dit wel. Er moet gekeken worden of ze zin hebben, maar er wordt op dat vlak bij voorbaat niets uitgesloten. Dit is bedoeld om de bewoners 1000% zekerheid te geven dat alles klaar staat om de bewoners het vertrouwen terug te geven dat wat er komt, goed is.

De **voorzitter** wil voorstellen om te stoppen. Op een aantal vragen is nog geen antwoord en als de werkzaamheden morgen zouden doorgaan, zouden die natuurlijk nu beantwoord moeten worden. Maar op dit moment is dat niet nodig. Hij stelt voor om nu een punt achter de discussie te zetten, want de aanwezigen zullen elkaar binnenkort weer zien. Dan is het mogelijk om op meer vragen adequaat antwoord te geven. Er moet gekeken worden of de BCU-vergadering maandag moet doorgaan. De voorzitter denkt dat het beter is om eerst antwoorden te krijgen. Hij hoort graag van de bewoners hoe ze daarover denken.

Een **bewoner** heeft vandaag niets gehoord over de peilbuizen, een belangrijke beveiligingsmethodel. Hoe komt dat? Hij vindt het verontrustend. Heeft de gemeente naast het falende monitorsysteem ook afstand gedaan van de peilbuizen? Wethouder Herrema had het over een kwaliteitssysteem. Dit heeft inderdaad regelrecht te maken met de veiligheid van de bouw van dit station. De werkgroep Overlast heeft hierover vragen gesteld en een hypothese voorgesteld. De hypothese is dat er ontzettend veel (achthonderd jaar oude) rotzooi zit in de oude stadgrond. De heer Bosch heeft gezegd dat hij veel ongerechtigheden is tegengekomen. Er wordt vaak een vergelijking gemaakt met Pijp aan de overkant van de Singel, maar dat is nog maagdelijke grond. Daar zijn pas honderd jaar geleden verheffingen gepleegd. Zou het zo kunnen zijn dat de kwaliteit van de diepwanden zo aangetast is dat de kwaliteit mogelijk niet meer op te waardenen is? Hij geeft de heer Bosch en anderen graag de onderzoeksopdracht mee om de kwaliteit van de damwanden te vergelijken op basis van de samenstelling. De bewoner durft te beweren dat de oude stadgrond een belangrijke factor is.

De heer **Wetterweerd** zegt dat er meer bewoners zijn dan hier vanavond aanwezig zijn. Hij denkt dat het daarom nuttig is om een bewonersbrief te componeren met deze informatie. Er is al jaren geroepen om een schouw en er zijn meer bewoners die dit met grote belangstelling tegemoet zien eraan deel zullen nemen.

De **voorzitter** denkt dat er zeker snel een bewonersbrief zal komen met informatie die er nu is en nog komt. De vragen worden voor een deel eind volgende week beantwoord. Dat lijkt hem daarom een goed moment om de bewonersbrief eruit te doen.

De heer **Detmar** denkt dat het ook nuttig is om de informatie uit deze bijeenkomst en de bijeenkomst met de gedupeerden op een rij te zetten en deze week bewoners die niet aanwezig waren, daarover te informeren. Het is toeval dat de peilbuizen niet ter sprake zijn gekomen, want de peilbuizen worden hier en bij andere stations nog steeds gebruikt.

Een **ondernemer** denkt dat er nog vaak dit soort vergaderingen zullen komen. Een groot deel van de frustratie en onmacht komt vanuit het weggenomen vertrouwen door de twee verzakkingen. De bewoner denkt dat voor hem een groot deel van het herstel van het vertrouwen afhangt van de mate van openheid. Hij begrijpt dat de gemeente het druk heeft, maar toch wil hij zoveel mogelijk openheid van zaken krijgen. In ieder geval wil hij openheid van zaken over wat er preventief gedaan wordt. De ondernemer verwacht dat hij hier vaker met vragen zal zitten. Afgelopen week heeft hij weer calamiteiten meegemaakt in zijn zaak die hij en de gemeente niet kunnen verklaren. Maar hij moet wel zeggen dat hij goed is opgevangen sinds hij donderdag voor het eerst heeft gesproken met het Schadebureau. Hij is blij met de aandacht en de serieuze manier van aandacht die er voor zijn persoonlijke problemen zijn.

Burgemeester **Cohen** is het hier volstrekt mee eens. De openheid moet er zijn. Het moet voor de bewoners volledig duidelijk zijn wat er gaat gebeuren. Als dat de manier is om het vertrouwen te herstellen, kan dit. Zoals de wethouder heeft gezegd, kan de gemeente geen garantie op veiligheid geven. Het is beroerd, maar het is zo. Er zijn twee dingen die kunnen misgaan:

- De techniek gaat anders dan de gemeente met alle mogelijkheden heeft geprobeerd te doen. Zoals de wethouder zei, worden er kosten noch moeite gespaard om alle deskundigheid hierover tevoorschijn te halen.
- Menselijke fouten zijn nooit uit te sluiten. Daarom gaat de gemeente proberen om zo open mogelijk te zijn en daarin volledige openheid te geven, terwijl men weet dat de risico's er zijn. Meer valt er niet te geven en de burgemeester denkt dat het terecht is om de avond hiermee af te sluiten.

De **voorzitter** stelt voor om te bekijken of er voldoende nieuws is om de BCU-vergadering op maandag door te laten gaan. In ieder geval is duidelijk dat de bewoners veel informatie krijgen voordat de werkzaamheden opnieuw starten. Ze krijgen ook de verslagen van deze en de vorige bijeenkomst. Daarin zullen ook antwoorden staan op vragen die nog niet beantwoord zijn, want zoals gezegd hebben de bewoners altijd recht op een adequaat antwoord. De voorzitter bedankt de bewoners voor hun geduld en wenst hen voor zover mogelijk een prettig avond.

De voorzitter sluit de bijeenkomst om 20.30 uur.

 Titel	Achternaam	Voornaam
 De heer	Berger	J.
 De heer/mevrouw	Blank.....	J.
 Mevrouw	Blok	M.
 De heer	Blokdijk	J.
 De heer/mevrouw	Chong van Looij	P.A.
 De heer	Cooth	J. van
 Mevrouw	Corvers	L.
 Mevrouw	Dubbelman	R.
 De heer	Geensen	A.
 De heer	Gerungan en P. Hertogh	W.
 Mevrouw	Houts	A. van
 De heer/mevrouw	Jansen	M.
 De heer/mevrouw	Janssen	J.
 De heer	Koning	H.
 De heer/mevrouw	Lopes Cardozo	G.
 Mevrouw	Lücker	S.
 Mevrouw	Mallez	I.
 De heer	Mildebrand	F.
 De heer	Monasso	J.
 De heer	Nicolas	O.
 De heer/mevrouw	Oosbree	B. van
 De heer	Oranje en mevrouw B. de Lange	R.
 De heer/mevrouw	Roberti	
 De heer	Schluter	D.
 De heer	van Dijk	J.
 De heer	Vries	B. de
 De heer	Westerveen	P.